

Piața energiei, analizata de INS: aproximativ 26,6% din resursele totale de electricitate provin din import

România a intrat în ultimele luni din 2025 cu o ecuație energetică în care creșterea „pe total” ascunde o schimbare importantă de structură: mai multă energie adusă din afara țării și o producție internă care, pe ansamblul primelor 11 luni, a rămas în urma anului anterior. În comunicatul publicat la 16 ianuarie 2026, Institutul Național de Statistică arată ca, în perioada 1 ianuarie – 30 noiembrie 2025, resursele de energie primară au urcat cu 4,2%, iar resursele de energie electrică au crescut cu 5,0% față de intervalul similar din 2024.

Privite de aproape, cifrele descriu o dependență mai mare de importuri în alimentarea consumului curent. Principalele resurse de energie primară au totalizat 31.014,1 mii tone echivalent petrol, în creștere cu 1.237,2 mii tone echivalent petrol, însă producția internă a însumat 15.088,1 mii tone echivalent petrol, în scădere cu 388,4 mii tone echivalent petrol, respectiv minus 2,5%. Importurile, în schimb, au avansat la 15.926,0 mii tone echivalent petrol, plus 11,4% față de primele 11 luni din 2024. În termeni simpli, mai mult de jumătate din resursele de energie primară provin din import (circa 51%), iar aceasta pondere în creștere spune ceva despre presiunea pusă pe producția internă.

Structura pe surse scoate la lumină direcția în care a alunecat mixul energetic. La gaze naturale utilizabile, importurile au crescut puternic în perioada analizată, iar la țitei creșterea importului este, de asemenea, vizibilă. În același timp, carbunele net apare cu un total mai mic decât în 2024, inclusiv prin reducerea importului. Pe segmentul care agregă energia hidroelectrică, eoliană, solară, caldura nucleară și energia electrică din import, totalul a urcat, dar, din nou, impulsul vine în buna măsură din componenta externă.

Pe partea de electricitate, „bilanțul” devine și mai graitor. Resursele totale de energie electrică au fost de 63.236,4 milioane kWh, cu 3.036,2 milioane kWh peste 2024. Numai ca producția internă totală a scăzut la 46.428,8 milioane kWh, minus 1.541,2 milioane kWh, în timp ce importul a urcat la 16.807,6 milioane kWh, plus 4.577,4 milioane kWh. Cu alte cuvinte, aproximativ 26,6% din resursele totale de electricitate provin din import, o pondere mare pentru o economie care, în anii buni hidrologici, își sprijină semnificativ consumul pe producția internă.

Compoziția producției explică de ce importul a devenit „supapă” sistemului. Producția din hidrocentrale a coborât la 11.001,7 milioane kWh, o scădere de 18,0% față de 2024, în timp ce producția din termocentrale a fost ușor mai mică (minus 1,1%). Producția din centralele nucleare-electrice a crescut modest (plus 1,3%). În zona surselor regenerabile, energia eoliană a scăzut ușor, însă energia solară produsă în instalații fotovoltaice a crescut semnificativ, cu 1.111,3 milioane kWh, iar INS precizează explicit că aici sunt incluși și prosumatorii.

Scăderea hidro nu este un accident statistic izolat, ci se leagă de condițiile hidrologice din 2025, confirmate și de rapoartele emitentului relevant din piață. Hidroelectrică arată, pentru primul semestru din 2025, o reducere accentuată a producției pe fondul unei secete hidrologice severe și indică inclusiv un debit mediu al Dunării în trimestrul I 2025 de 4.257 mc/s, în scădere cu aproximativ 40% față de perioada similară din 2024. Iar pentru primele 9 luni din 2025, aceeași companie raportează o scădere de 23% a producției brute de energie electrică față de 2024. În paralel, Transelectrica a consemnat în 2025 episoade de creștere accelerată a importurilor de electricitate, pe fondul scaderii producției interne, cu impact puternic din zona hidro, afectată de seceta.

Interesant este că, deși importurile au crescut, și exporturile au urcat: 13.091,3 milioane kWh, plus 3.231,2 milioane kWh față de 2024. Acest „du-te vino” nu contrazice logica sistemului: într-o piață interconectată, fluxurile transfrontaliere urmează prețurile, disponibilitatea pe intervale orare și constrângerile rețelei.

Din perspectiva consumului, tabloul este mai temperat: consumul final de energie electrică a fost de 45.652,6 milioane kWh, cu 0,7% sub nivelul din 2024. Economia și iluminatul public au scăzut fiecare cu 1,1%, în timp ce populația a crescut cu 0,4%, semn că presiunea nu vine dintr-un „salt” generalizat al cererii, ci mai ales din oferta internă mai slabă și din reconfigurarea producției.

Pentru companii, mesajul statistic se traduce în consecințe foarte concrete, inclusiv juridice. O pondere mai mare a importului și o hidroenergie mai volatilă pot amplifica sensibilitatea la prețurile regionale și la regulile pieței de echilibrare, acolo unde dezechilibrele se pot transforma rapid în costuri. În același timp, creșterea energiei solare, inclusiv din zona prosumatorilor, arată că tranziția energetică avansează prin mii de decizii mici și medii, care cer contracte mai bine calibrate, reguli clare de racordare și o atenție sporită la modul în care sunt împărțite riscurile între producători, furnizori, agregatori și consumatori mari.

În fine, discuția se așază într-un context european în care dependența energetică rămâne o temă centrală. Eurostat explică rata de dependență de importuri energetice ca raport între importurile nete și consumul intern brut de energie, iar pentru Uniunea Europeană nivelul a fost de 58% în 2023, cu diferențe mari între state. Într-un astfel de cadru, datele INS pentru 2025 funcționează ca un semnal de avertizare: atunci când producția internă scade, sistemul se sprijină pe importuri și pe flexibilitate, iar aceasta flexibilitate trebuie construită din investiții, reguli stabile și contracte care să reziste la stresul unei piețe tot mai interconectate.